

[Indenrigsministeren.]

bringelse ikke havde særlige Erfaringer at bygge paa. Hensigten med Loven var jo at skabe et Supplement til de allerede gældende Bestemmelser i Vejlovgivningen, Bygningslovgivningen og Sundhedslovgivningen, saaledes at den regulerende Myndighed, der allerede gennem disse Bestemmelser i forskellig Retning kan udøves af de kommunale Myndigheder paa Bebyggelserne, skulde kunne udvides paa Punkter, hvor disse mere eller mindre specielle Bestemmelser muligt ikke vilde være helt tilstrækkelige, navnlig ikke med Hensyn til fremtidige Dispositioner. I Overensstemmelse hermed tilstræbte man i Loven, at saavel selve Loven som de i Henhold til den udfærdigede Byplaner i det væsentlige skulde indskrænke sig til at angive Hovedsynspunkterne for og Hovedlinierne af den tilstræbte Planlægning, medens denne Planlægnings Gennemførelse i Enkeltheder saa vidt muligt skulde ske i Henhold til særlige Beslutninger paa Grundlag af de specielle Love og Vedtægter. Tanken var, at naar der f. Eks. ved en Byplan var vist Beliggenheden af en Vej, skulde dermed intet være foregrebet med Hensyn til Spørgsmaalet om Vejens endelig matrikulære Udlægning eller Anlæg, eller hvorvidt den endelige Tilvejebringelse af den skulde forlanges foretaget af de private Ejere i Forbindelse med Arealudstyknings og Bebyggelse og i Henhold til de almindelige Regler herom i Udstyknings-, Bygnings- og Vejlovgivningen, eller om de skulde gennemføres ved det offentlige Foranstaltning alene og gennem Ekspropriation. Og dette Synspunkt, at Byplanen er en foreløbig Disposition, der senere skal nærmere uddybes og bestemmes, efterhaanden som de konkrete Opgaver melder sig, er jo utvivlsomt rigtigt.

Det er i Motiverne til det Lovforslag, jeg her fremsætter, fremhævet, hvor vigtigt det er, at Planlægningen forberedes paa et tidligt Tidspunkt, inden Udviklingen paa et Omraade endnu har sat ind. Det har den Fordel, at Planlægningen kan ske frit og uafhængigt af allerede truffne private Dispositioner, men maa ogsaa forudsætte, at Planlægningen sker efter meget store Linier, saaledes at Detailudformningen først sker, efterhaanden som man ser, hvorledes Udviklingen skrider frem, og denne Udformning i Enkeltheder

vil da i adskillige Henseender kunne ske i Henhold til Speciallovgivningen.

Og paa lignende — noget skitsemaessige — Maade behandlede Loven Spørgsmaalet om Erstatninger. Naar det, som anført i Bemærkningerne, saa stærkt er blevet kritiseret, at den gældende Lov hjemler Ret til Erstatning for Raadighedsindskrænkninger ganske paa Linie med Erstatning for egentlige Ejendomsafstaaelser, maa det ikke overses, at Loven kun som en Eventualitet omtaler Erstatning for Raadighedsindskrænkninger og altsaa gaar ud fra, at de kyndige uvildige Mænd, som maatte blive udpeget til at fastsætte Erstatninger i Henhold til Loven, skulde kunne udøve et fornuftigt Skøn i denne Henseende.

Denne Lovens Forventning er i nogle Tilfælde blevet indfriet. Jeg skal som Eksempel nævne de Vurderinger, der fandt Sted i Forbindelse med Gennemførelse af en Vej- og Bebyggelsesplan for Vejlbjby Kommune i Aarhus Amt, hvor Skønsmændene fornuftigvis afviste alle urimelige, opskruede Krav for Afsavn af Jord, der ifølge Planen senere skulde medgaa til Vejanlæg, men indskrænkede sig til at tilkende Erstatning for paaviselige Tab, saasom for Smaaarealer, der blev afskaaret ved Vejanlæg. Men i alt for mange Tilfælde maa det erkendes, at Skønnet har svigtet i denne Henseende, saaledes at der er tilkendt Afsavnerstatninger af urimelig Størrelse og paa urimeligt Grundlag.

Mangelen ved den gældende Lov er altsaa bl. a., at den i for høj Grad har overladt Spørgsmaalene om Erstatningspligtens Forudsætninger til Afgørelse i de enkelte Tilfælde, og Formaålet med en Revision maa derfor paa dette Punkt være at opstille noget fastere Regler for Udøvelsen af Skønnet i de enkelte Tilfælde.

Men i øvrigt var det selvsagt ikke Tanken, at Byplanloven af 1925 skulde være den endelige Norm paa dette Omraade. Man var meget vel klar over det vanskelige i at lovgive paa dette nye Omraade, og Loven var udtrykkeligt tænkt som et første, forsigtigt Forsøg, der skulde aabne Mulighed for at indvinde visse Erfaringer at bygge videre paa. Og selv om Loven ikke har været umiddelbart anvendt i noget stort Antal Tilfælde, saa maa det utvivlsomt siges, at den har skaffet os et